

ДИРЕКТИВА НА СЪВЕТА 89/655/ЕИО

от 30 ноември 1989 година

относно минималните изисквания за безопасност и опазване на здравето при използването на работно оборудване от работниците по време на работа (втора специална директива по смисъла на член 16, параграф 1 от Директива 89/391/ЕИО)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ,

като взе предвид Договора за създаването на Европейската икономическа общност и в частност член 118а,

като взе предвид предложението на Комисията ⁽¹⁾, представено след консултации с Консултативния комитет по безопасност, хигиена и закрила на здравето на работното място,

в сътрудничество с Европейския парламент ⁽²⁾,

като взе предвид становището на Икономическия и социален комитет ⁽³⁾,

като има предвид, че член 118а от Договора предвижда Съветът да приема с директиви минимални изисквания за насърчаване на подобряванията, в частност на работната среда, за да се гарантира по-високо равнище на безопасност и закрила на здравето на работниците;

като има предвид, че съгласно посочения член тези директиви избягват да налагат административни, финансови и правни ограничения, които биха възпрепятствали създаването и развитието на малкия и средни предприятия;

като има предвид, че съобщението на Комисията относно програмата ѝ за безопасността, хигиената и здравето на работното място ⁽⁴⁾ предвижда да се приеме директива за използването на работно оборудване при работа;

като има предвид, че Съветът, в своята резолюция от 21 декември 1987 г. за безопасността, хигиената и закрилата на здравето на работното място ⁽⁵⁾ отбелязва намерението на Комисията да му представи в близко бъдеще минимални изисквания за организацията на безопасни и здравословни условия на труд;

като има предвид, че спазването на минималните изисквания, разработени да гарантират по-високо равнище на безопасност и закрила на здравето при използване на работното оборудване, е задължително за осигуряването на безопасността и здравето на работниците;

⁽¹⁾ ОВ С 114, 30.04.1988 г., стр. 3; ОВ С 106, 26.04.1989 г., стр. 13 и ОВ С 287, 15.01.1989 г., стр. 12.

⁽²⁾ ОВ С 326, 19.12.1988 г., стр. 132 и ОВ С 256, 09.10.1989 г., стр. 65.

⁽³⁾ ОВ С 318, 12.12.1988 г., стр. 26.

⁽⁴⁾ ОВ С 28, 03.02.1988 г., стр. 3.

⁽⁵⁾ ОВ С 28, 03.02.1988 г., стр. 1.

като има предвид, че настоящата директива е специална директива по смисъла на член 16, параграф 1 от Директива 89/391/ЕИО на Съвета от 12 юни 1989 г. за въвеждането на мерки за насърчаване подобряването на безопасността и здравето на труд на работниците на работното място ⁽⁶⁾; като има предвид, че поради това разпоредбите на споменатата директива се прилага изцяло по отношение на използването на работно оборудване от работниците при работа, без да се накърняват по-строгите и/или специалните разпоредби, съдържащи се в настоящата директива;

като има предвид, че настоящата директива представлява конкретна стъпка към изграждането на социалното измерение на вътрешния пазар;

като има предвид, че по силата на Директива 83/189/ЕИО ⁽⁷⁾ държавите-членки са длъжни да уведомяват Комисията за всеки проект за техническа уредба, приложима за машините, апаратите и инсталациите;

като има предвид, че по силата на Решение 74/325/ЕИО ⁽⁸⁾, последно изменено и допълнено с Акта за присъединяване от 1985 г., Комисията проведе консултации с Консултативния комитет по безопасност, хигиена и закрила на здравето на работното място с оглед изготвянето на предложения в тази област,

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

РАЗДЕЛ I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Предмет

1. Настоящата директива, която е втората специална директива по смисъла на член 16, параграф 1 от Директива 89/391/ЕИО, определя минималните изисквания за безопасност и здраве при използването на работно оборудване от работниците при работа, определени в член 2.

2. Разпоредбите на Директива 89/391/ЕИО са изцяло приложими за цялата област, посочена в параграф 1, без да се накърняват по-строгите и/или специалните разпоредби, съдържащи се в настоящата директива.

Член 2

Определения

По смисъла на настоящата директива:

⁽⁶⁾ ОВ L 183, 29.06.1989 г., стр. 1.

⁽⁷⁾ ОВ L 109, 26.04.1983 г., стр. 8.

⁽⁸⁾ ОВ L 185, 09.07.1974 г., стр. 15.

- а) “работно оборудване” е всяка машина, апарат, инструмент или инсталация, използвани при работа;
- б) “използване на работно оборудване” е всяка дейност, свързана с работното оборудване, като пускане или спиране, използване, превоз, ремонт, изменение, поддръжка и обслужване, включително, в частност почистване;
- в) “опасна зона” е всяка зона във и/или около работното оборудване, в която присъствието на изложен на въздействие работник представлява риск за неговата безопасност или неговото здраве;
- г) “работник, изложен на риск” е всеки работник, който се намира изцяло или отчасти в опасна зона;
- д) “оператор” е работникът или работниците, на които е възложено да използват работно оборудване.

РАЗДЕЛ II

ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА РАБОТОДАТЕЛИТЕ

Член 3

Общи задължения

1. Работодателят взема необходимите мерки с оглед работното оборудване, предоставено на работниците в предприятието и/или ведомството да е съобразено с извършваната работа или подходящо приспособено за тази цел, като дава възможност да се осигурят безопасността и здравето на работниците при използването на това работно оборудване.

При избора на работното оборудване, което възнамерява да използва, работодателят се съобразява със специфичните условия и характеристики на работа и съществуващите в предприятието или ведомството рискове, в частност на работните места, за безопасността и здравето на работниците, и/или рисковете, които е възможно да възникнат допълнително поради използването на въпросното работно оборудване.

2. Когато не е възможно да се осигурят в такава пълнота безопасността и здравето на работниците при използването на работно оборудване, работодателят взема подходящи мерки за свеждане до минимум на рисковете.

Член 4

Правила за работното оборудване

1. Без да се нарушава член 3, работодателят трябва да достави и/или да използва:

а) работно оборудване, което ако е предоставено за първи път на работниците в предприятието и/или ведомството след 31 декември 1992 г., удовлетворява:

i) разпоредбите на всяка съответно приложима общностна директива;

ii) минималните изисквания, предвидени в приложението, доколкото никаква друга общностна директива не е приложима или е приложима само частично;

б) работно оборудване, което ако е вече предоставено на работниците в предприятието и/или ведомството до 31 декември 1992 г., отговаря най-късно четири години след тази дата на минималните изисквания, предвидени в приложението.

2. Работодателят взема необходимите мерки с оглед работното оборудване за срока на неговото използване да се запази чрез подходяща поддръжка на ниво, което да удовлетворява разпоредбите на параграф 1, точка "а" или "б", според случая.

Член 5

Работно оборудване със специфични рискове

Когато използването на работно оборудване може да представлява специфичен риск за безопасността и здравето на работниците, работодателят взема необходимите мерки, за да гарантира:

- използването на работното оборудване да бъде ограничено до работниците, на които е възложено това използване,
- в случай на ремонт, изменение, поддръжка или обслужване, съответните работници да бъдат конкретно оправомощени за целта.

Член 6

Информиране на работниците

1. Без да се нарушават разпоредбите на член 10 от Директива 89/391/ЕИО, работодателят взема необходимите мерки с оглед работниците да разполагат със съответната информация и, според случая, писмени инструкции за работното оборудване, използвано при работа.

2. Информацията и писмените инструкции трябва да съдържат най-малкото сведения за безопасността и здравето относно:

- условията за използване на работното оборудване,
- предвидимите ненормални ситуации,
- изводите, които следва да се направят от придобития опит, според случая, при използването на работното оборудване.

3. Информацията и писмените инструкции трябва да са разбираеми за работниците, за които се отнасят.

Член 7

Обучение на работниците

Без да се нарушават разпоредбите на член 12 от Директива 89/391/ЕИО, работодателят взема необходимите мерки с оглед:

- работниците, на които е възложено използването на работното оборудване, да получат необходимото обучение, включително за рисковете, които, според случая, това използване съдържа;
- работниците, посочени в член 5, второ тире, да получат съответното специфично обучение.

Член 8

Консултации и участие на работниците

Консултациите и участието на работниците и/или на техните представители се провеждат в съответствие с член 11 от Директива 89/391/ЕИО по въпросите, обхванати от настоящата директива, включително приложенията към нея.

РАЗДЕЛ III

ДРУГИ РАЗПОРЕДБИ

Член 9

Изменения на приложението

1. Добавянето в приложението на допълнителни минимални изисквания, приложими за специфичното работно оборудване, посочено в точка 3 от приложението, се приема от Съвета съгласно процедурата, предвидена в член 118а от Договора.

2. Измененията от строго технически характер на Приложението в резултат на:

- приемането на директиви в областта на техническото съгласуване и стандартизация, отнасящи се за работното оборудване,

и/или

- техническия прогрес, развитието на международните правила или спецификации или на познанията в областта на работното оборудване.

се приемат съгласно процедурата, предвидена в член 17 от Директива 89/391/ЕИО.

Член 10

Заклучителни разпоредби

1. Държавите-членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими за спазване на настоящата директива, най-късно до 31 декември 1992 година. Те незабавно уведомяват за това Комисията.

2. Държавите-членки представят на Комисията текста на разпоредбите от вътрешното право, които те вече са приели или приемат в областта, уредена с настоящата директива.

3. Държавите-членки представят на Комисията на всеки пет години доклад за практическото прилагане на разпоредбите на настоящата директива, като посочват гледните точки на социалните партньори.

Комисията уведомява за това Европейския парламент, Съвета, Икономическия и социален комитет и Консултативния комитет по безопасност, хигиена и здраве на работното място.

4. Комисията представя периодично на Европейския парламент, на Съвета и на Икономическия и социален комитет доклад за прилагането на настоящата директива, като взема под внимание параграфи 1, 2 и 3.

Член 11

Държавите-членки са адресати на настоящата директива.

Съставено в Брюксел на 30 ноември 1989 година

За Съвета:

Председател

Ж. П. СОАСОН

ПРИЛОЖЕНИЕ

МИНИМАЛНИ ИЗИСКВАНИЯ, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 4, ПАРАГРАФ 1, БУКВА “а”, ПОДТОЧКА “ii”, и БУКВА “б”

1. Предварителни бележки

Задълженията, предвидени в настоящото приложение, се прилагат при спазване на разпоредбите на настоящата директива и когато съществува съответният риск от разглежданото работно оборудване.

2. Общи минимални изисквания, приложими за работното оборудване

2.1. Системите за управление на работното оборудване, които са свързани с безопасността, трябва да са ясно видими и да могат лесно да се идентифицират, и според случая, да са подходящо маркирани.

Системите за управление трябва да са разположени извън опасните зони, с изключение на някои системи за управление, ако е необходимо, и по такъв начин, че тяхното маневриране да не поражда допълнителни рискове. Те не трябва да пораздат опасност в резултат на неумишлена маневра.

Ако е необходимо, от главния пост за управление операторът трябва да има възможност да се увери в отсъствието на лица в опасните зони. Ако това е невъзможно, всяко пускане в ход трябва да се предхожда от автоматично задействане на система за безопасност като предупредителен звуков и/или видим сигнал. Работникът, изложен на въздействие, трябва да има време и/или средства бързо да избегне рисковете, пораждани от пускането и/или от спирането на работното оборудване.

Системите за управление трябва да са безопасни. Повреда или неизправност на системите за управление не трябва да води до опасна ситуация.

2.2. Пускането в ход на работно оборудване трябва да е възможно само чрез преднамерено действие върху система за управление, предвидена за тази цел.

Същото се отнася:

- за повторното пускане в ход след спиране, независимо от причината за това;
- за управлението на значителна промяна в условията на работа (например, скорост, налягане и т.н.),

освен ако това повторно пускане в ход или тази промяна не представлява никакъв риск за работниците, изложени на въздействие.

Повторното пускане в ход или промяната в условията на работа, произтичаща от нормален период на автоматичен цикъл не е визирано от това изискване.

2.3. Всяко работно оборудване трябва да е снабдено със система за управление, която дава възможност за неговото спиране при безопасни условия.

Всяко работно място трябва да е снабдено със система за управление, която дава възможност за спирането, в зависимост от съществуващите рискове, или на цялото работно оборудване, или само на една част по такъв начин че работното оборудване да е в безопасно състояние. Командата за спиране на работното оборудване трябва да има приоритет пред командите за пускане. След като работното оборудване или неговите опасни части са спрени, електрозахранването на съответните задвижващи механизми трябва да се изключи.

2.4. Ако това е подходящо и в зависимост от рисковете, свързани с работното оборудване, и от нормалното време за спиране, работното оборудване трябва да е снабдено с устройство за аварийно спиране.

2.5. Работно оборудване, което създава опасност от падащи или изхвърляни обекти, трябва да е снабдено с подходящи предпазни устройства, съответстващи на тези опасности.

Работно оборудване, което създава опасност, дължаща се на емисии на газ, пари, течности или прах, трябва да е снабдено с подходящи филтриращи и/или извличащи устройства в близост до източника, съответстващ на тази опасност.

2.6. Работното оборудване и неговите елементи трябва, ако това е необходимо за безопасността или здравето на работниците, да са стабилизирани чрез прикрепване или по други начини.

2.7. В случая, когато съществува риск от откъсване или от разпадане на елементи на работно оборудване, който би могъл да представлява значителна заплаха за безопасността или здравето на работниците, трябва да се вземат подходящи предпазни мерки.

2.8. Когато движещите се елементи на работно оборудване представляват риск от механичен контакт, което би могло да доведе до злополуки, те трябва да са снабдени с предпазители или с устройства, възпрепятстващи достъпа до опасните зони или спиращи движенията на опасните елементи преди достъпа до опасните зони.

Предпазители и предпазни устройства:

- трябва да имат здрава конструкция,
- не трябва да предизвикват допълнителни рискове,
- не трябва лесно да се премахват или повреждат;
- трябва да са разположени на достатъчно разстояние от опасната зона;
- не трябва да ограничават повече от необходимото наблюдението на работния цикъл,
- трябва да дават възможност за бързи действия, необходими за поставянето и/или смяната на елементите, както и за работата по поддръжката, като ограничават достъпа само до този сектор, където трябва да се изпълнява работата, и, ако е възможно, без демонтаж на предпазителя или на предпазното устройство.

2.9. Зоните и точките за работа или за обслужване на работно оборудване трябва да са подходящо осветени в зависимост от извършваните работи.

2.10. Частите на работно оборудване с висока или с много ниска температура трябва, ако това е подходящо, да са защитени срещу рисковете от контакт или приближаване на работниците.

2.11. Предупредителните сигнални устройства на работното оборудване трябва да са недвусмислено и лесно възприемани и разбираани.

2.12. Работното оборудване не може да се използва за операции и при условия, за които не е подходящо.

2.13. Операциите по обслужването трябва да се извършват, когато работното оборудване е спряно. Ако това не е възможно, трябва да се вземат необходимите предпазни мерки за изпълнението на тези операции или същите да се извършват извън опасните зони.

За всяко работно оборудване, притежаващо дневник за поддръжката, същият трябва да се води редовно.

2.14. Всяко работно оборудване трябва да е снабдено с лесни за идентифициране устройства, които дават възможност то да бъде изолирано от всеки от източниците му енергия.

Повторното свързване предполага липсата на опасност за съответните работници.

2.15. Работното оборудване трябва да има необходимите предупредителни знаци и маркировки, за да се гарантира безопасността на работниците.

2.16. За да извършват дейностите по производство, настройка и поддръжка на работното оборудване, работниците трябва да имат достъп и да са в безопасност на всички необходими места.

2.17. Всяко работно оборудване трябва да е пригодно да предпазва работниците от рисковете от запалване или от прегряване на работното оборудване или от изтичане на газ, прах, течности, пари или други вещества, произведени от работното оборудване, или използвани, или съхранявани в същото.

2.18. Всяко работно оборудване трябва да е пригодно да предотвратява рисковете от експлозия на работното оборудване или на вещества, произведени от работното оборудване, или използвани, или съхранявани в същото.

2.19. Всяко работно оборудване трябва да е пригодно да предпазва изложените на въздействие работници от рисковете от пряк или непряк допир с електричеството.

3. Минимални допълнителни изисквания към специфичното работно оборудване, определени в член 9, параграф 1 от директивата